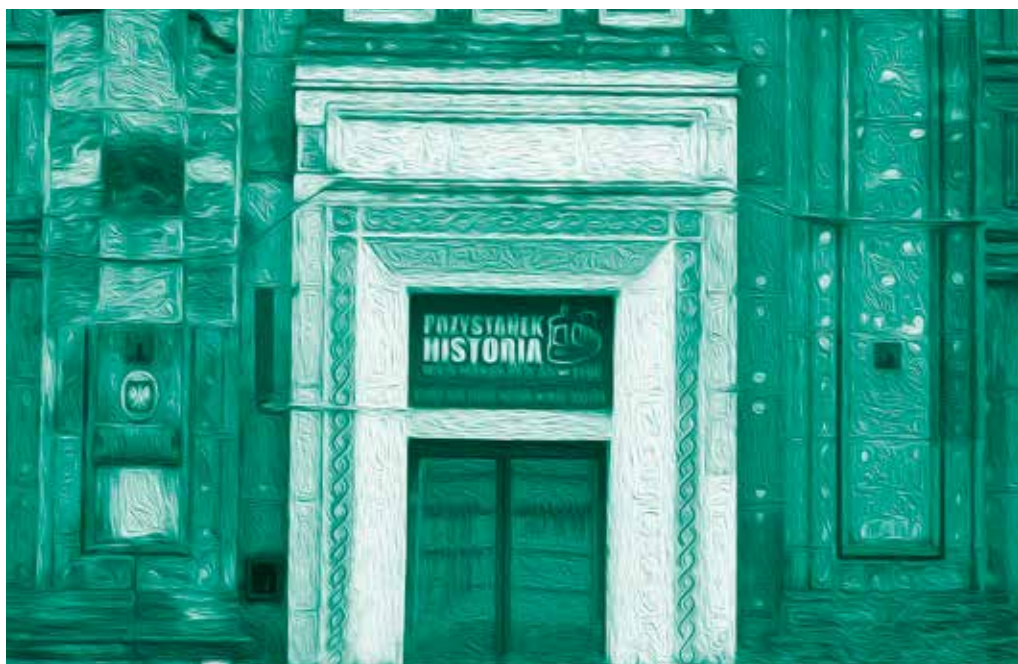

KWIECIEŃ 2019

PRZYSTANEK HISTORIA

Centrum Edukacyjne IPN im. Janusza Kurtyki

- WYSTAWY
- KLUB „GROTA”
- LEKCJE Z HISTORII NAJNOWSZEJ
 - SPOTKANIA Z KSIĄŻKĄ
 - CZYTELNIĄ I KSIĘGARNIA
 - KONFERENCJE
 - WYKŁADY
 - WARSZTATY

► 21 MARCA – 5 KWIETNIA

Wystawa **„Czyny świadczą o człowieku”**. **Polacy udzielający pomocy Żydom podczas Holocaustu na Kresach Wschodnich RP** przygotowana przez Oddział IPN w Rzeszowie. Ekspozycja obejmuje geograficznie wschodnią część byłej II RP według przedwojennego podziału administracyjnego. Prezentuje fotografie wykonane podczas wojny, kilka lat przed jej rozpoczęciem i po jej zakończeniu. Obok zdjęć Polaków starano się (na ile było to możliwe) pokazać ich żydowskich podopiecznych oraz miejsca ukrywania. Na wystawie znalazły się także wybrane, nigdzie dotąd niepublikowane dokumenty, potwierdzające pomoc udzielaną Żydom przez polskich mieszkańców wschodnich ziem II RP.

.....

► 5–27 KWIETNIA

Wystawa **Otwórzmy drzwi do wolności. Janusz Kurtyka 1960–2010**. Ekspozycja prezentuje postać tragicznie zmarłego w katastrofie smoleńskiej prezesa IPN. Janusz Kurtyka został przedstawiony na tle najnowszej historii Polski jako istotny uczestnik debaty publicznej, skoncentrowanej na procesie wychodzenia z komunizmu i powinnościach państwa w tym zakresie. Historyk badający wieki średnie i dzieje najnowsze Polski, w latach 2000–2005 pełnił funkcję dyrektora Oddziału IPN w Krakowie, a później do 10 kwietnia 2010 r. – prezesa IPN.

.....

► 1 KWIETNIA (PONIEDZIAŁEK), GODZ. 16.30

Kino II Rzeczypospolitej – melodramat i komedia

– wykład prof. Piotra Zwierzchowskiego z cyklu **Z kamerą po II Rzeczypospolitej. Oblicza polskiego kina przedwojennego**. Melodramat i komedia to bez wątpienia dwa najpopularniejsze gatunki w kinie II Rzeczypospolitej. Melodramat towarzyszył kinu od najwcześniejszych lat, a po I wojnie światowej pojawił się między innymi w połączeniu z wątkami patriotycznymi. Komedia wywodziła się z kabaretów oraz teatryków i stamtąd najchętniej czerpała wzorce. Polskie komedie bywały infantylne, ale nie brakowało im też odrobiny surrealistycznego szaleństwa

► 2 KWIETNIA (WTOREK), GODZ. 17.30

Prezentacja książki Małgorzaty Dygas ***Perły, perełki Rzeczypospolitej. Prekursorzy, przedsiębiorcy, patrioci*** opublikowanej przez Oficynę Wydawniczą Volumen i Fundację Obchodów 100. Rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości.

.....

► 9 KWIETNIA (WTOREK), GODZ. 17.30

Promocja książki Łukasza Garbala ***Jan Józef Lipski. Biografia źródłowa***. W dyskusji udział wezmą: prof. Antoni Dudek (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), dr Jan Olaszek (Biuro Badań Historycznych IPN/Instytut Studiów Politycznych PAN) oraz dr Łukasz Garbal (Instytut Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Polską). Prowadzenie: prof. Jerzy Eisler (Oddział IPN w Warszawie). Jan Józef Lipski, wybitny badacz literatury i krytyk literacki, to legenda opozycji w PRL. Powstaniec warszawski, już od 1945 r. łącznik środowisk opozycyjnych, współzałożyciel KOR. Mimo swojego heroicznego życiorysu nie był postacią pomnikową, ale ciepłym przyjaznym człowiekiem, który każdego traktował jako partnera do rozmowy.

.....

► 9 KWIETNIA (WTOREK), GODZ. 18.30

Urząd Ochrony Państwa 1990-1995: służba specjalna Polski niepodległej czy kontynuacja SB – spotkanie z cyklu ***Tajemnice bezpieki***. W dyskusji udział wezmą: dr hab. Zbigniew Siemiątkowski (Instytut Nauk Politycznych UW), dr hab. Andrzej Zybertowicz prof. UMK (Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika) oraz dr Paweł Piotrowski (Wojskowe Biuro Historyczne). Prowadzenie: Piotr Woyciechowski. Powstanie Urzędu Ochrony Państwa 10 maja 1990 r. przyjmuje się za początek procesu kształtowania cywilnych służb specjalnych III Rzeczypospolitej. Wraz z utworzeniem UOP likwidacji uległa Służba Bezpieczeństwa, jednak pozytywnie zweryfikowani funkcjonariusze SB, których kwalifikacje mogły być przydatne w ówczesnej sytuacji geopolitycznej, otrzymali szansę pracy w nowych służbach. W strukturach UOP zatrudnienie znalazło ponad pięć tysięcy byłych funkcjonariuszy SB.

► 11 KWIETNIA (CZWARTEK), GODZ. 17.30

Promocja książki Anety Nisiobęckiej **Z Lens do Wałbrzycha.**

Powrót Polaków z Francji oraz ich adaptacja w Polsce Ludowej w latach 1945-195. W dyskusji udział wezmą:

prof. Maria Pasztor, dr hab. Rafał Habielski oraz dr Aneta Nisiobęcka. Spotkanie poprowadzi dr hab. Janusz Pezda.

Jakie były założenia komunistycznych władz w Polsce wobec repatriacji i reemigracji oraz związanych z tym obietnic awansu zawodowego polskich robotników w stosunku do rzeczywistości stalinowskiej Polski? Jaka była linia polityczna Francji wobec reemigracji górników, rolników i robotników przemysłowych? – na te pytania próbuje odpowiedzieć autorka.

.....

► 12 KWIETNIA (PIĄTEK), GODZ. 17.30

Nie tylko Enigma... – polski radiowywiad na Niemcy w latach 1918-1939 – spotkanie z cyklu **Tajemnice wywiadu.**

Gośćmi Witolda Gadowskiego będą Łukasz Ulatowski i dr Dominik Smyrgała.

Jakie były największe osiągnięcia Biura Szyfrów Oddziału II Sztabu Głównego? W jakim stopniu Dział Studiów i Ewidencji Informacji wykorzystywał informacje dostarczane przez radiowywiad?

Co Polacy wiedzieli o niemieckich posunięciach bezpośrednio przed wybuchem wojny?

Dyskusji towarzyszyć będzie prezentacja nieznanych dotychczas badaczom dokumentów wytworzonych przez Biuro Szyfrów.

.....

► 15 KWIETNIA (PONIEDZIAŁEK), GODZ. 17.30

Promocja książki Michała Ostapiuka **Komendant „Bury”.**

Biografia kpt. Romualda Adama Rajsa „Burego”. W spotkaniu udział wezmą: dr Kazimierz Krajewski, mec. Grzegorz Wąsowski oraz Michał Ostapiuk – autor. Prowadzenie: Michał Wołłejko.

.....

► 16-17 KWIETNIA (WTOREK-ŚRODA), GODZ. 10.00

Ogólnopolska konferencja naukowa **Księża dla władzy groźni.**

Duchowni współpracujący z opozycją (1976–1989), cz. II.

Sytuacja duchownych, których komunistyczne władze nazywały „księżmi negatywnymi” ze względu na współpracę z opozycją

oraz otwarcie wyrażany sprzeciw wobec ich rządów, była skomplikowana. Wynikało to z faktu, że nie tylko dygnitarze partyjni oceniali ich działalność w negatywny sposób, ale zdarzało się również, że czynili tak ich kościelni zwierzchnicy czy też inni duchowi pracujący w tej samej diecezji.

.....

► 17 KWIETNIA (ŚRODA), GODZ. 17.30

Spotkanie z cyklu ***Powróćmy do korzeni*** – pokaz filmu ***Rozstrzelać Polaków*** w reżyserii Tomasza Sommera i Mirosława Majerana. Prowadzenie: dr Jędrzej Lipski.

Film przedstawia jedną z ostatnich i – być może – najbardziej krwawą z białych plam na kartach polskiej historii najnowszej. „Operacja antypolska NKWD” z lat 1937-38, wymierzona w Polaków zamieszkujących tereny byłego Związku Sowieckiego, była akcją tajnej policji. Wydarzenie to nosi znamiona ludobójstwa – w trakcie operacji zamordowano nawet 200 tysięcy Polaków. W filmie wykorzystano niepublikowane wcześniej materiały archiwalne, a ekipa filmowa odwiedziła miejsca kaźni na Syberii, Ukrainie czy Białorusi.

.....

► 18 KWIETNIA (CZWARTEK), GODZ. 17.30

Lata chwały. Polskie lotnictwo w II wojnie światowej – spotkanie z cyklu ***Polskie skrzydła, czyli stulecie polskiego lotnictwa***. Gościem Franciszka Grabowskiego będzie dr Grzegorz Śliżewski (Fundacja Historyczna Lotnictwa Polskiego). W czasie wojny obronnej 1939 r. polskie siły powietrzne, mimo ogromnej przewagi liczebnej i technicznej Luftwaffe, przez kilkanaście dni stawiało czoła Niemcom. Po kapitulacji Warszawy wielu pilotów przedostało się do krajów alianckich i kontynuowało walkę. O ich odwadze, waleczności i umiejętnościach wymownie świadczą statystyki Bitwy o Anglię: choć Polacy stanowili zaledwie 5% alianckich lotników, odpowiadali za 12% zniszczonych niemieckich maszyn. Rekordy skuteczności bili piloci Dywizjonu 303, którzy na swoim koncie zapisali aż 126 zwycięstw.

► 23 KWIETNIA (WTOREK), GODZ. 17.30

Geopolityka polska w II RP, PRL-u i III RP – spotkanie z cyklu **Historia zza kulis**. W dyskusji udział wezmą: dr hab. Sławomir Cenckiewicz (Wojskowe Biuro Historyczne) i dr Adam Eberhardt (Ośrodek Studiów Wschodnich). Prowadzenie: Rafał Dudkiewicz (Polskie Radio).

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. szybko rozwijała się polska szkoła geopolityki. Publicyści i badacze, tacy jak Adolf Bocheński, Stanisław Cat-Mackiewicz, Tadeusz Katelbach czy Ignacy Matuszewski, analizowali plusy i minusy położenia Polski pomiędzy Niemcami i Rosją, poszukując zagrożeń, lecz także szans na rozwój odrodzonej Rzeczypospolitej. Jakie wizje i strategie rozwoju oraz bezpieczeństwa formułowali dla II RP? Które z ich przypuszczeń zostały potwierdzone?

.....

► 24 KWIETNIA (ŚRODA), GODZ. 18.00

Spotkanie z cyklu **Kościół – Naród – Państwo, czyli niezwykle wiek XX w dziejach Polski**. O gospodarce PRL będą dyskutować goście prof. Jana Żaryna: prof. Wojciech Roszkowski (Instytut Studiów Politycznych PAN) i dr hab. Andrzej Zawistowski (Szkoła Główna Handlowa/ Muzeum Powstania Warszawskiego).

.....

► 25 KWIETNIA (CZWARTEK), GODZ. 17.30

Dyskusja **Żydzi w Urzędzie Bezpieczeństwa**. W spotkaniu udział wezmą: prof. Krzysztof Szwagrzyk, dr hab. Sławomir Cenckiewicz oraz Igor Lendorf.

.....

► 26 KWIETNIA (PIĄTEK), GODZ. 17.30

Warmia i Mazury w okresie stalinizmu – rozmowa z cyklu **Na północ od Warszawy. Warmia i Mazury w XX w.** Gościem dr. Waldemara Brendy będzie dr Radosław Gross z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

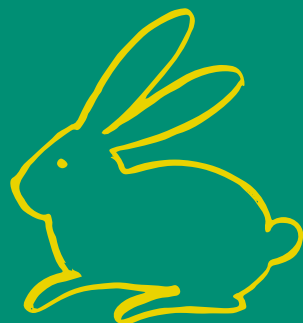
► 27 KWIETNIA (SOBOTA), GODZ. 11.00

Warsztaty edukacyjne z cyklu **Rodzinna Sobota. Podróż do niepodległości**. Zajęcia będą się odbywały równolegle dla dwóch grup wiekowych: 7–9 latków oraz 10–14 latków. Tegoroczna odsłona cyklu **Rodzinna Sobota** związana jest obchodami 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Podczas zajęć uczestnicy dowiadują się, jak wyglądała walka o granice Rzeczypospolitej oraz jak żyło się w naszym kraju w pierwszych latach po jego odrodzeniu. Zapisy: jacek.radzyninski@ipn.gov.pl.

Spokojnych Świąt Wielkanocnych

życzy zespół
Przystanku Historia

Przystanek Historia
Centrum Edukacyjne IPN
im. Janusza Kurtyki

ul. Marszałkowska 21/25
00-628 Warszawa
tel. 22 576 30 04

www.przystanekhistoria.ipn.gov.pl
www.facebook.com/przystanek.historia
twitter.com/PrzystanekH

zapraszamy

poniedziałek – piątek 9:00 – 20:00

sobota 9:00 – 14:00

biblioteka/czytelnia

poniedziałek – piątek 9:00 – 18:00

księgarnia

poniedziałek – piątek 10:00 – 19:00